

ΙΩΑΝΝΟΥ Θ. ΡΩΣΣΗ, Δ. Φ.
ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΥ.

ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ

Β' ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΥ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΤΑΞΕΩΣ ΤΩΝ
ΤΕΤΡΑΤΑΞΙΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΤΙ-
ΣΤΟΙΧΟΥ ΤΑΞΕΩΣ ΤΩΝ ΛΟΙΠΩΝ ΣΧΟ-
ΛΕΙΩΝ ΤΗΣ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ Θ. ΡΩΣΣΗ
ΟΔΟΣ ΦΙΛΟΘΕΗΣ & ΝΙΚΟΛΗΜΟΥ
(Παρά τὸ Μητροπολιτικὸν Μέγαρον)

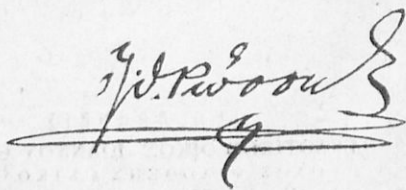
Κατιδόντες ὡς ἐκ τῆς μακρᾶς ἡμῶν πείρας τὰς σοβαρὰς δυσχερείας, τὰς ὁποίας συναντῶσι περὶ τὴν μελέτην, τόσον τῶν Ἑλλήνων καὶ Ῥωμαίων ποιητῶν, ὅσον καὶ τῶν πεζῶν τοιοῦτων, οἱ φοιτῶντες ἐν τοῖς σχολείοις τῆς Μέσης ἐκπαιδεύσεως, ἔγνωμεν νὰ ὑποβοηθήσωμεν τὸ ἔργον αὐτῶν ἐκδίδοντες Σχολικὰς Μεταφράσεις, διὰ τῶν ὁποίων οὐ μόνον παρέχεται ἡ τελεία τῶν λέξεων καὶ τῶν φράσεων ἀνταπόδοσις διὰ τῶν τῆς ὁμιλουμένης, ἀλλὰ καὶ ἄπικτος καθίσταται ἡ καθ' ὅλου διείσδυσις εἰς τὸ πνεῦμα τῶν ἔργων τῶν ἀρχαίων τῶν ἐν τῇ οἰκείᾳ Γραμματεῖᾳ ἀσχοληθέντων διὰ τῶν ἐν ἀγκύλαις παρεντιθεμένων παρ' ἡμῶν νοημάτων, ἅτινα συμπληροῦσι τὰ ὑφιστάμενα κενὰ τὰ χαλαροῦντα τὴν ψυχικὴν διάθεσιν καὶ φρυγαδεύοντα τὴν προθυμίαν πρὸς ἐπίμονον μελέτην τῶν ἀθανάτων ποιητῶν καὶ συγγραφέων τῆς προγονικῆς ἡμῶν εὐκλείας. Τὰ ἀγαθὰ τῶν τοιοῦτων σχολικῶν ἡμῶν μεταφράσεων περιττεύει νὰ ἐξάρομεν, διότι οἱ ποιούμενοι χρῆσιν τούτων μαθητὰί θέλουσιν ἀμεσῶτατα κατανοήσει τὴν ὠφέλειαν καὶ τὴν προκύπτουσαν μεγίστην φειδῶ τοῦ πολυτίμου χρόνου, ὅστις οὕτω θέλει εἶσθαι ἐπαρκῆς διὰ τὰς λοιπὰς πολυσχιδεῖς αὐτῶν σχολικὰς ἐργασίας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19ῃ Δεκεμβρίου 1924

ΙΩΑΝΝΗΣ Θ. ΡΩΣΣΗΣ, δ. φ.

Γυμνασιάρχης.

Τὰ γνήσια ἀντίτυπα φέρουσι τὴν κάτωθεν ὑπογραφήν μου.

ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ
ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΥ
ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Α' ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ

ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,

Εἰς πολλὰς μὲν [περιστάσεις] (= ἐπὶ πολλῶν [πραγμάτων] = ἐν πολλοῖς πράγμασι) *μοὶ φαίνεται* (= δοκεῖ μοι) *ὅτι δύναται τις νὰ ἴδῃ* (= ἰδεῖν ἂν) ὅτι γίνεται φανερὰ ἢ ἐκ μέρους τῶν θεῶν εὐνοία εἰς [ταύτην] τὴν πόλιν, *μάλιστα δὲ* (: κατ' ἐξοχὴν, πρὸ πάντων δὲ = οὐχ ἥμιστά) *εἰς τὰς [νῦν] παρούσας περιστάσεις, [αἵτινες ἀφοροῦσι τὰ Ὀλυνθιακά, περὶ τῶν ὁποίων τὸρὰ δα διασκεπτόμεθα]* *διότι καθ' ὁλοκληρίαν ὁμοιάζει πρὸς ὑπεράνθρωπὸν τινα καὶ θεῖαν εὐεργεσίαν* (= ἔοικε γὰρ παντάπασι δαιμονίᾳ τινὶ καὶ θεῖᾳ εὐεργεσίᾳ) *τὸ νὰ ἔχωσι* (= τὸ γεγενησθαι κεκτημένους) *οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ πολεμήσωσι [Ὀλυνθίῳ]* (= τοὺς πολεμήσοντας) *κατὰ τοῦ Φιλίππου καὶ χώραν γαιτονικὴν πρὸς αὐτὸν καὶ σημαντικὴν δύναμιν* (= δυνάμιν τινα) *καί, τὸ σπουδαιότατον ἀπὸ ὅλα, τὸ νὰ ἔχωσι* (= τὸ γεγενησθαι ἔχοντας) *τοιαύτην γνώμην περὶ τοῦ πολέμου, ὥστε νὰ νομίζωσιν ὅτι πᾶσα μετ' ἐκείνου συμφιλίωσις εἶναι* (= ὥστε νομίζεῖν εἶναι τὰς πρὸς ἐκεῖνον διαλλαγὰς) *πρῶτον μὲν ἀναξία πίστεως* (= ἀπίστους), *ἔπειτα δὲ καταστροφὴ τῆς πατρίδος των.*

§ 2 Πρέπει λοιπόν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἡμεῖς αὐτοὶ (= αὐτοὺς) *νὰ προσέχωμεν τὸρὰ πλέον* (= ἤδη) *τοῦτο, πῶς δηλ. νὰ μὴ φανῶμεν* (= ὅπως μὴ δόξομεν) *ὅτι εἴμεθα ἀνάξιοι* (= χείρους) *πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς τῶν γενομένων ἡμῖν θεόθεν εὐεργεσιῶν* (εὐνοϊκῶν περιστάσεων = τῶν ὑπαρχόντων [ἡμῖν ἐκ θεῶν καιρῶν]), *διότι* (= ὅτι) *εἶναι [ἐν τῷ] ἐκ τῶν προξενούντων αἰσχος* (: εἶναι ἐντροπὴ = ἔστι τῶν αἰσχυρῶν), *ἵνα δὲ ὀρθότερον εἴπω* (= μάλ-

λον δὲ ἐπανορθωτ.) [ἐν τῷ] ἐκ τῶν προξενούντων μέγιστον αἰσχος
 (= τῶν αἰσχίστων) φανερὰ νὰ ἀφίνωμεν νὰ φεύγωσιν ἐκ
 τῶν χειρῶν μας (= φείνεσθαι προϊεμένους = φανερῶς προϊε-
 σθαι) ὅχι μόνον αἱ πόλεις καὶ αἱ ὄχυραὶ θέσεις (= τόποι)
 τῶν ὁποίων ἡμεθα ἄλλοτε ποτε κύριοι, ἀλλὰ καὶ οἱ σύμμαχοι καὶ
 αἱ εὐνοϊκαὶ περιστάσεις, αἵτινες παρεσκευάσθησαν ὑπὸ τῆς τύχης.

Β' ΔΙΗΓΗΣΙΣ

α' Μέρος τῆς διηγήσεως

Ἡ δολιότης τοῦ Φιλίππου (§ 3—5)

§ 3. Τὸ νὰ διηγῶμαι μὲν λοιπὸν ἐκτενωδῶς καὶ λεπτομε-
 ρῶς (= τὸ μὲν οὖν διεξιέναι), ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, περὶ τῆς δυ-
 νάμεως τοῦ Φιλίππου καὶ διὰ τούτων τῶν λόγων νὰ προτρέπω
 ὑμᾶς νὰ ἐκτελήτε τὸ καθήκον σας (= τὰ δέοντα ποιεῖν) νομίζω
 ὅτι δὲν εἶναι ὀρθόν (= οὐχὶ καλῶς ἔχειν).

Διατί [δὲν νομίζεις ὀρθόν];

Διότι (= ὅτι) μοὶ φαίνεται, ὅτι ὅλα, ὅσα ἤθελέ τις εἶπει περὶ
 (= ὑπὲρ) τούτων [δηλ. περὶ τῆς δυνάμεως τοῦ Φιλίππου καὶ τῶν
 πράξεων αὐτοῦ], εἰς ἐκεῖνον μὲν παρέχουσι δόξαν τινὰ (= ἔχουν
 φιλοτιμίαν τινὰ), ὅφ' ἡμῶν δὲ (ὅτι) δὲν ἔχουσιπραχθῆ καλῶς
 (ἢ: εἰς ἡμᾶς δὲ δὲν φέρουσι τιμὴν = ἡμῖν δέ... πεποῦχθαι): διότι
 οὗτος μὲν, ὅσῳ περισσότερον παρὰ τὴν ἀξίαν του (= ὑπὲρ τὴν
 ἀξίαν τὴν αὐτοῦ) ἔχει πράξει, τοσούτῳ μᾶλλον ἀξιοθαύμαστος εἰς
 τὰ ὄμματα πάντων (= παρὰ πᾶσι) φαίνεται: ἡμεῖς δέ, ὅσῳ χει-
 ρότερον τοῦ προσήκοντος (: ἀπὸ ὅ,τι ἔπρεπε = ἢ προσῆκε),
 ἔχετε ἐπωφεληθῆ τῶν καταλλήλων περιστάσεων (= κέχρη-
 σθε τοῖς πράγμασι) τοσούτῳ περισσοτέραν κατασχύνην κατὰ
 τοῦ ἑαυτοῦ σας ἐπισύρετε (ἢ: τοσούτῳ μᾶλλον ἀξιοκαταφρόνη-
 τοι φαίνεσθε εἰς ὅλους).

§ 4. Ταῦτα μὲν λοιπὸν θὰ παραλείψω [ἵνα μὴ προσάψω μοι-
 φὴν ὑμῖν πλὴν ὁ Δημοσθένης ἀφῆκεν ἡδη τὸ κέν-
 τρον ὡς μέλισσα εἰς τὰς καρδίας τῶν ἀκροατῶν] διότι
 (= καὶ γὰρ = γάρ), ἐάν τις, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἤθελε
 ἐξετάζει [τὰ πράγματα] ὑπὸ τὴν ἀληθῆ αὐτῶν ὄψιν, ἤθελεν ἴδει.

ὅτι αὐτὸς ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου τῆς Πνυκὸς [διὰ τῶν φίλα φρονούντων καὶ ἀργυρωνήτων ῥητόρων] (=ἐνθέδε) ἔχει γίνει μέγας, οὐχὶ ἀφ' ἑαυτοῦ (: διὰ τῆς ἀξίας του=παρ' αὐτοῦ). Δι' ὅσα (=ὧν) λοιπὸν ἐκεῖνος μὲν ὀφείλει εὐγνωμοσύνην εἰς ἐκείνους, οἵτινες ἐνήργησαν ὡς πολῖτες ὀμμενοὶ (= τοῖς πεπολιτευμένοις) πρὸς τὸ συμφέρον αὐτοῦ, σεῖς δὲ ἀρμόζει νὰ τιμωρήσητε (=δίκην λαβεῖν) αὐτούς, δὲν βλέπω σήμερον τὴν κατάλληλον περίστασιν τοῦ νὰ λέγω [ταῦτα, διότι προέχει τὸ ἐξωτερικὸν ζήτημα καὶ τὰ ἐσωτερικὰ λύωμεν ἐν καιρῷ]: ὅσα δὲ εἶναι δύνατὸν (=ἐν) [νὰ λέγη τις (=λέγειν) τινὰ] καὶ χωρὶς νὰ εἶπω ταῦτα [τὰ ὅποια δὲν εἶναι κατάλληλος περίστασις νὰ εἶπω] καὶ εἶναι ὠφέλιμον (=βελτιόν ἐσσι=καλόν ἐσσι) νὰ ἔχητε ἀκούσει πάντες ὑμεῖς, καὶ [ὅσα] δύνανται νὰ φαίνονται (=φαίνονται ἂν) ὡς μεγάλα κατὰ γοργίαι (=μεγάλα ὄνειδη), ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατ' ἐκεῖνου, ἐὰν θέλητε νὰ κρίνητε ὀρθῶς [τὰ πράγματα], ταῦτα θὰ προσπαθήσω νὰ εἶπω.

§ 5. Τὸ μὲν λοιπὸν νὰ ἀποκαλῆ τις [τὸν Φίλιππον] ἐπίορκον καὶ ἄπιστον χωρὶς νὰ ἀποδεικνύη [τοῦτο] διὰ τῶν πράξεων αὐτοῦ, δύναται τις νὰ εἶπῃ δικαίως ὅτι εἶται κατηγορία ἀβάσιμος (δηλ. μὴ στηριζομένη ἐπὶ τῶν πραγμάτων=κενήν), τὸ δὲ νὰ ἐξελέγχῃ (=τὸ δὲ ἐλέγχειν) τις αὐτὸν ὡς τοιοῦτον δι' ὅλα ταῦτα (ὅσα δηλ. ποτε μέχρι τοῦδε ἔπραξε) διηγούμενος (=δεξιόντα) ὅλα ὅσα ποτὲ τοῦδε (=πώποτε) ἔπραξε (ἢ: διηγούμενος αὐτά), [τοῦτο] συμβαίνει νὰ ἔχῃ ἀνάγκην καὶ συντόμου διηγήσεως καὶ νομίζω ὅτι συμφέρει νὰ λεχθῶσι [πᾶσαι αἱ πράξεις αὐτοῦ] ἕνεκα δύο λόγων (: αἰτίων = δυοῖν ἕνεκα) 1) καὶ ἵνα δηλ. φαίνεται (=τοῦτε φαίνεσθαι [ἕνεκα]) φαῦλος (: πλοτένιος) ἐκεῖνος, ὅπερ καὶ ἀληθὲς εἶναι καὶ 2) ἵνα ἴδωσι (=τοῦ ἰδεῖν [ἕνεκα]) ἐκεῖνοι, οἵτινες ὑπερβολικῶς φοβοῦνται καὶ θαυμάζουσι τὸν Φίλιππον ὡς τινα ἀκαταμάχητον, ὅτι οὗτος ἔχει ἐξαντλήσει πάντα τὰ μέσα (ἢτοι πᾶσαν πανουργίαν καὶ ἀπάτην=διεξελέλυθε πάντα), διὰ τῶν ὀποιῶν (=οἷς) πρότερον ἐξέπατων [πάν-

τας] (= παρακρουόμενος) η ὑξήθη ὅστε ἐγένετο μέγας (= ηὐξήθη μέγας καὶ [ὅτι] ἡ αὔξησις (: ἡ δύναμις = τὰ πράγματα) του ἔχει φθάσει [ἤδη] εἰς αὐτὸ τὸ τέλος (: ἀκριβῶς εἰς τὸ τέλος της, ἦτοι ἡ ἐπορχία του καὶ ἡ ἀπιστία του οὐδένα πλέον δύνανται νὰ ἐξαπατήσωσιν).

§ 6. Καὶ ἐγὼ αὐτὸς (= ἐγώ... καὶ αὐτός· ἢ=ὄχι μόνον οἱ υπερβολικῶς φοβούμενοι τὸν Φ., ἀλλὰ καὶ (=ΚΑΙ) ἐγὼ αὐτός). βεβαίως (= γὰρ), ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, θὰ ἐνόμιζον (= ἡγούμεν ἂν) τὸν Φίλιππον πολὺ φοβερόν καὶ ἀξιοθαύμαστον, ἐὰν ἔβλεπον, ὅτι αὐτὸς ἔχει ἀξιεθῆ πρῶτων τὰ δίκαια (: διὰ δικαίων πράξεων)· ἀλλὰ τὸρα παρατηρῶν μετὰ προσοχῆς καὶ ἐξετάζων [τὰ πράγματα] εὐρίσκω· ἄ) ὅτι [ὁ Φίλιππος] προσεείλκυσε (: ἐξηπάτησε· ἐδελέασε= ΠΡΟΣΑΓΟΜΕΝΟΝ) τὴν μὲν ἀπλότητά μας (ἀφέλειάν μας) κατ' ἀρχάς (= τὸ κατ' ἀρχάς), ὅτε τινὲς [ἐξ ὑμῶν] ἐξεδίωκον ἐκ τοῦ βήματος τούτου (= ἐνθένδε) τοὺς πρέσβεις τῶν Ὀλυνθίων (= Ὀλυνθίους), οἵπνες ἐπειθύμουν νὰ ἀγορεύσωσι [ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ] πρὸς ὑμᾶς (= διαλεχθῆνα ὑμῖν), διὰ τοῦτου (= ΤΟΥΤΟΥ), δηλ. μὲ τὸ ὅτι ἐβεβαίωνε (= τῷ φάσκεν) ὅτι θὰ [μᾶς] παραδώσῃ τὴν Ἀμφίπολιν, καὶ μὲ τὸ ὅτι ἐπένόησε (= καὶ [τῷ] κατασκευάσαι) τὸ περίφημον ἐκεῖνο μυστικόν, τὸ ὁποῖον διεδίδατο ποτε (= τὸ θρυλούμενόν ποτε ἀπόρητον ἐκεῖνο).

§ 7. β') [εὐρίσκω δὲ ὅτι προσείλκυσε] μετὰ ταῦτα τὴν φιλίαν τῶν Ὀλυνθίων [διὰ τούτου (= τοῦτου)], δηλ. μὲ τὸ ὅτι ἐκυρίευσσε (= τῷ ἐξελεῖν) τὴν Ποτίδαιαν, ἣτις ἦτο ἰδική μας καὶ [οὔτω] τοὺς μὲν πρότερον συμμάχους (του) δηλ. ὑμᾶς νὰ ἀδικήσῃ, νὰ παραδώσῃ δὲ εἰς ἐκείνους (δηλ. τοὺς Ὀλυνθίους) [αὐτήν].

γ') [εὐρίσκω δὲ ὅτι προσείλκυσε] τὸρα τελευταῖον (= νῦν τὰ τελευταῖα) τοὺς Θεσσαλοὺς [διὰ τούτου], μὲ τὸ ὅτι δηλ. ὑπεσχέθη (= τῷ ὑποσχέσθαι) ὅτι θὰ παραδώσῃ εἰς αὐτοὺς τὴν Μαγνησίαν, καὶ μὲ τὸ ὅτι ἀνέλαβε (= [τῷ] ἀναδέξασθαι) νὰ διεξαγάγῃ τὸ Φωκιζὸν πόλεμον ὑπὲρ αὐτῶν.

Καὶ ἐν γένει (=ὄλως δὲ) δὲν ὑπάρχει κανείς ἐκ τῶν ἐλθόντων εἰς [πολιτικάς] σχέσεις μετ' αὐτοῦ (=τῶν αὐτῷ χρησαμένων), τὸν ὁποῖον ἐκεῖνος δὲν ἔχει ἐξαπατήσει (=οὐ πεφραζάκεν): διότι τὴν ἀνοησίαν ἐνὸς ἐκάστου ἐξ ἐκείνων, οἵτινες δὲν ἐγνώρισον αὐτὸν (δηλ. τοῖς ἀπατηλοῦς τρόπους αὐτοῦ) ἐκ άστοτε (=αἰ) ἐξαπατῶν (ἢ: ἐξαπατῶν ἐκαστοτε ἓνα ἐκαστον ἐκ τῶν ἀνοήτων ἐκείνων, οἵτινες...) καὶ οὕτω (=καὶ) λαμβάνων μὲ τὸ μέρος τοῦ αὐτοῦ (δηλ. τοὺς ἀνοήτους) (=προσλαμβάνων), τοιοῦτοτρόπος ἠΰξήθη.

§ 8. Καθὼς λοιπὸν διὰ τούτων [τῶν ἀγνοούντων αὐτὸν] ὕψωθεις ἐγένετο μέγας (=ἦρθη μέγας=ἀρθεῖς μέγας ἐγένετο), ἐφ' ὅσον (=ἡνίκα) ἐκαστος [ἐκ τῶν ἀπατηθέντων] ἐνόμιζεν ὅτι αὐτὸς (ὁ Φίλιππος) θὰ πράξει τι συμφέρον (ὠφέλιμον) εἰς αὐτούς, τοιοῦτοτρόπος δι' αὐτῶν τῶν ἰδίων (ἀπατηθέντων) ὀφείλει καὶ νὰ καταπέσῃ πάλιν [ἐκ τῆς θέσεως, εἰς ἣν ἔχει ἀνυψωθῆ], διότι ἔχει ἀποδείχθῃ φανερὰ ὅτι πράττει ὅλα πρὸς συμφέρον του [καὶ μόνον]. *Εἰς τοῦτο μὲν λοιπὸν τὸ κρείσιμον σημεῖον* (=πρὸς τοῦτο μὲν δὴ καιροῦ), ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἔχουσι φθάσει τὰ πράγματα (αἱ ὑποθέσεις) διὰ τὸν Φίλιππον ἄλλως τε (=ἢ) [εἰ δὲ μή· ἐὰν δηλ. δὲν συμφωνῆ μετ' ἐμοῦ ὡς πρὸς τοῦτο], ἀφοῦ ἀνέλθῃ τις εἰς [τοῦτο] τὸ βῆμα, ἃς ἀποδείξῃ εἰς ἐμέ, *ἵνα δὲ εἴπω δευτέρου* (=μᾶλλον δὲ ἐπανορθωτικ.) εἰς σᾶς, *ὅτι δευτέρου* (=ὡς) ταῦτα [τὰ ὁποῖα] ἐγὼ λέγω δὲν εἶναι ἀληθῆ· ἢ ὅτι ἐκεῖνοι, οἵτινες τὸ πρῶτον (ἔχουσιν ἐξαπατηθῆ ὑπ' αὐτοῦ, ἐν τῷ μέλλοντι (=τὰ λοιπὰ) θὰ ἔχουσιν ἐμπιστοσύνην [εἰς αὐτόν]: ἢ ὅτι οἱ Θεσσαλοί, οἵτινες ἔχουσιν ὑποδουλωθῆ [ὑπὸ τούτου] παρὰ τὴν ἀξίαν των. (χωρὶς νὰ τοὺς ἀξίξῃ), δὲν ἤθελον ἀποκτήσει εὐχαρίστως τὴν ἐλευθερίαν των, [ἐὰν ἤθελον τύχει εὐκαρίας].

§ 9. Καὶ ὁμως, ἐὰν τις ἐξ ὑμῶν νομίσῃ, ὅτι ταῦτα μὲν ἔχουσιν οὕτως, [ὅπως δηλ. ἐγὼ λέγω, ὅτι ὁ Φίλιππος ἠΰξήθη διὰ τῆς ἀπάτης], φαντάζεται δὲ ὅτι αὐτὸς δι' ἐξαναγκαστικῶν μέσων (=βία) θὰ διατηρήσῃ (=καθῆξεν) τὴν [συμμαχικὴν] δύναμιν (=τὰ συμμαχικὰ πράγματα), διότι ἔχει προκαταλάβει (=τῷ προει-

ληφέναι) τὰς ὀχυρὰς θέσεις καὶ τοὺς λιμένας καὶ τὰ τοιαῦτα, [οὐ-
τος] δὲν ἔχει ὀρθὴν γνώμην (δὲν σκέπτεται καλῶς)· διότι, ὅταν μὲν
οἱ ἀπαρτίζοντες τὴν συμμαχίαν (: οἱ σύμμαχοι=τὰ [συμμαχικὰ]
πράγματα) **συνδεθῶσι** (=περιστῆ) **δι' ἀμοιβαίας ἀγάπης** (=
ὑπ' εὐνοίας) καὶ πάντες οἱ μετέχοντες τοῦ* πολέμου **ἔχουσι τὰ**
αὐτὰ συμφέροντα (=ταῦτά συμφέρη), [TOTE] οἱ ἄνθρωποι
εἶναι πρόθυμοι (=ἐθέλουσι) **καὶ νὰ ὑφίστανται μαζὶ τοὺς**
κόπους καὶ τὰς ταλαιπωρίας τοῦ πολέμου (=συμπονεῖν) καὶ
νὰ ὑποφέρουσι τὰ ἀτυχήματα αὐτοῦ **καὶ νὰ μένωσιν πιστοὶ εἰς**
τὴν συμμαχίαν] (=καὶ μένειν)· ὅταν δὲ **ἀποκτήσῃ τις ἰσχυρὰν**
δύναμιν (=ἰσχύσῃ τις) διὰ πλεονεξίας καὶ πονηρίας, **καθὼς**
ἀκριβῶς (=ὡσπερ) οὗτος (ὁ Φίλιππος ἀπέκτησε ταύτην), [TOTE]
ἢ πρώτη (: ἢ τηχοῦσα) ἀφορμὴ καὶ ἢ ἀσήμαντος ἀτυχία τὰ πάντα
συνήθως **ἀνατρέπει** (=ἀνεχάπτει) καὶ διαλύει (γνωμ. ἀορ.).

§ 10 Διότι δὲν εἶναι δυνατόν, δὲν εἶνε δυτατόν, ὧ ἄνδρες Ἀθη-
ναῖοι, νὰ ἀποκτήσῃ τις σταθερὰν (: ἀσφαλῆ) δύναμιν **διὰ τῆς ἀδι-
κίας καὶ ἐπιπορίας καὶ τοῦ ψεύδους** (ἢ: ἀδικῶν καὶ ἐπιποριῶν
καὶ ψευδόμενος), ἀλλὰ **ἡ τοιαύτη δύναμις** (ἢ δι' ἀδικίας δηλ. καὶ
ἐπιπορίας καὶ ψεύδους κτηθεῖσα=τὰ τοιαῦτα) διὰ μίαν μὲν φορὴν
(=εἰς μὲν ἅπαξ) καὶ ἐπ' ὀλίγον χρόνον **διατηρεῖται** (=ἀντέχει) καὶ
μάλιστα πολὺ **ἐκμάζει** (=ἠνθισεν) **ἔνεκα τῶν ἐλπίδων, τὰς**
ὁποίας παρέχει εἰς τοὺς ἄλλους (=ἐπὶ ταῖς ἐλπίσιν), ἐὰν τύχη
[νὰ ἐκμάζῃ, καθ' ὅσον δὲν συμβαίνει νὰ ἐκμάζῃ πάντοτε δύναμις
προελθοῦσα ἐξ ἀδικίας, ἐπιπορίας καὶ ψεύδους], μὲ τὸν καιρὸν ὅμως
ἀνακαλύπτεται (:ἐξελέγχεται=φωροῦται) [πόσον σαθρὰ εἶναι] καὶ
καταρροεῖ περίξ αὐτῆς (ὡς τὰ φύλλα τῶν μαραινομένων ἀνθέων).
Διότι, καθὼς **πρέπει νὰ εἶναι** (=δεῖ εἶναι) **ὡς νομίζω** (=οἶμαι),
τὰ θεμέλια (=τὰ κάτωθεν) τῆς οἰκίας καὶ [ἢ τρόπις] τοῦ πλοίου
καὶ τῶν ἄλλων τοιούτων [αἱ βάσεις] στερεώτατοι, τοιουτρόπως καὶ
τῶν [πολιτικῶν] πράξεων [ὡς λ. γ. συμμαχίας, εἰρήνης κ. λ.] αἱ ὀρ-
χαὶ καὶ **αἱ βάσεις** (=τὰς ὑποθέσεις) πρέπει γὰρ εἶναι ἀληθεῖς καὶ
δίκαιαι (δηλ. ἄνευ ψεύδους καὶ ἐπιπορίας). Ἀλλὰ τοῦτο δὲν ὑπόρ-
χει (=οὐκ ἔνι=οὐκ ἔνεσι) τόρα εἰς τὰς πράξεις τοῦ Φιλίππου.

β' Μέρος διηγήσεως

Αί κατά τοῦ Φιλίππου συμβουλαὶ τοῦ Δημοσθένους (§11—14)

§11. Λέγω λοιπὸν ὅτι πρέπει σεις ἅ' εἰς μὲν τοὺς Ὀλυνθίους νὰ ἀποστέλλητε βοήθειαν *καὶ καθ' οἰονδήποτε τρόπον* (=καὶ ὅπως) κάλλιστον καὶ ἄριστον τῆς βοήθειας *προτείνει τις* (=λέγει τις), *κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον* (=οὕτως) ἄρῃσθε εἰς ἐμὲ [νὰ βοηθῶμεν αὐτοὺς ἢ τοῦτον τὸν τρόπον ἐπιδοκιμάζω καὶ ἐγὼ νὰ ἀποσταλῇ δηλ. βοήθεια ὅσον τὸ δυνατόν μεγαλυτέρα καὶ ταχύτερον]· β') πρὸς δὲ τοὺς Θεσσαλοὺς νὰ ἀποστέλλητε πρεσβείαν *ἵνα αὕτη* (=ἡ) εἰς ἄλλους μὲν [ἐξ αὐτῶν] *ἀναγγείλῃ* (=διδάξῃ) ταῦτα [δηλ. τὴν ἀποφασισθεῖσαν βοήθειαν ἡμῶν πρὸς τοὺς Ὀλυνθίους], ἄλλους δὲ ἐξεγείρῃ· διότι τότε οὗτοι *έχουσι ἀποφασίσει* (=ἐψηφισμένοι εἰσὶ) καὶ τὰς Παγασὰς *νὰ ζητῶσι νὰ λάβωσιν ὀπίσω* (=ἀπατεῖν) καὶ περὶ τῆς Μαγνησίας *νὰ ἔλθωσιν εἰς διαπραγματεύσεις* (=λόγους ποιῆσθαι) [μετ' αὐτοῦ τοῦ Φιλίππου.

§ 12. *Έχετε ὅμως ὅπ' ὄψιν σας* (=σκοπεῖσθε μέντοι) τὸ ἐξῆς (=τοῦτο), ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πῶς δηλ. δὲν θὰ εἴπωσι λόγους μόνον οἱ πρέσβεις [οἱ ὁποῖοι θὰ σταλῶσιν] ἐκ μέρους ἡμῶν, ἀλλὰ [πῶς] *θὰ δύνανται* (=ἔξουσι) νὰ δεικνύωσι καὶ *σπουδαῖον* (=τι) ἔργον, [ὅπερ θὰ γίνῃ τότε], *ἐὰν ἡμεῖς οἱ ἴδιοι ἐκστρατεύσωμεν* (=ἐξεληλυθότων ἡμῶν—ἐὰν ἡμεῖς ἐξεληλυθότες ὦμεν) *συμφῶνως πρὸς τὸ ἀξίωμα τῆς πόλεως* [δηλ. μετὰ δυνάμεως οἰκείας, οὐχὶ ξένης] *καὶ ἐὰν ἡμεῖς ἀσχοληθῶμεν εἰς τὴν διεξαγωγὴν τοῦ πολέμου* (=καὶ ὄντων ἐπὶ τοῖς πράγμασι), *διότι* (=ὥς) πᾶς μὲν λόγος, *ἐὰν ἐλλείπωσι τὰ ἔργα* (ἢ: ἐὰν δὲν συνοδεύηται ὑπὸ ἔργων) *ἀποδεικνύεται φανερὰ* (=φάνεται) [*ὅτι εἶναι* (=ὄν)] ὄλως διόλου μάταιος καὶ ἀνοφελῆς (=κενός)· πρὸ πάντων δὲ ὁ λόγος, ὁ προερχόμενος ἐκ τῆς ἰδικῆς μας πόλεως· διότι ὅσῳ *εὐκολώτερον* (=έτοιμότερα) φαινόμεθα ὅτι κάμνομεν χρῆσιν αὐτοῦ (τοῦ λόγου), τοσούτω περισσώτερον ὅλοι δὲν ἔχουσιν ἐμπιστοσύνην πρὸς αὐτὸν (τὸν λόγον).

§ 13. Πρέπει λοιπὸν σεις νὰ δείξητε πολλὴν τὴν ἀλλαγὴν

(=μετάστασιν) καὶ μεγάλην τὴν μεταβολὴν [τῆς πολιτικῆς ὑμῶν] πληρώνοντες τὸν [ἐν καιρῷ πολέμου ἐπιβαλλόμενον πρὸς πολεμικὰς παρασκευὰς] φόρον (=εἰσφέροντες [χορήματα]), ἐκστρατεύοντες [σεῖς οἱ ἴδιοι] [καὶ] ἐκτελοῦντες προθύμως πάντα ἐν γένει [τὰ καθήκοντά σας], ἐὰν βεβαίως θέλητε νὰ διδῆ τις προσοχὴν (: σημασίαν =προσέξει τὸν νοῦν) εἰς ὑμᾶς (δηλ. εἰς τοὺς λόγους σας). Καὶ ἐὰν θελήσητε νὰ ἐκτελήτε ταῦτα (= ταῦτα περᾶναι), ὅπως ἀρμόζει καὶ εὐθὺς (: ἄνευ ἀναβολῆς= καὶ δῆ), [ἐ τότε], ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὄχι μόνον οἱ σύμμαχοί τοῦ Φιλίππου (=τὰ συμμαχικά Φιλίππου) θὰ φανερωθῶσι (=φανήσεται) ὅτι συνδέονται μετ' αὐτοῦ διὰ δεσμοῦ ἀσθενοῦς καὶ ἐπισφαλοῦς (=ἔχοντα ἀσθενῶς καὶ ἀπίστως), ἀλλὰ καὶ τὸ ἴδιον κράτος αὐτοῦ(=τὰ [πράγματα] τῆς οἰκείας ἀρχῆς) καὶ ἡ δύναμις αὐτοῦ θὰ ἀποδειχθῶσι φανερά [διὰ τοῦ πολέμου] ὅτι εὐρίσκονται ἐν κακῇ καταστάσει (=κακῶς ἔχει).

γ' Μέρος διηγῆσεως

Ἡ ἄνευ ἀξίας στρατιὰ τοῦ Φιλίππου (§ 14—21)

§ 14. Διότι ἐν γένει (=ὄλως) μὲν ἡ δύναμις τῆς Μακεδονικῆς ἀρχῆς (κράτους) (=ἡ Μ. δύναμις καὶ ἀρχὴ) ὡς πρόσθετος μὲν (ἢ: ὅταν προστίθεται μὲν εἰς ἑτέραν δύναμιν· ὡς ἐπιβοηθητικὴ=ἐν προσθήκῃ=ἐν προσθήκης μέρει) εἶναι βοήθεια (=μερίς) σημαντικὴ (=οὐ μικρά), ὅπως λ. χ. (=οἷον) ἀπέβη ποτὲ ὠφέλιμος εἰς ὑμᾶς (=ὑπῆρξέ ποθ' ὑμῖν), ἐπὶ τῆς στρατηγίας τοῦ Τιμοθέου πολεμοῦντος [τῷ 364 π. Χ. τῇ ὑποστηρίξει τοῦ βασιλέως τῆς Μακεδονίας Περδίκου] κατὰ τῶν Ὀλυνθίων [καὶ παρ' ὧν ἀφηρέθη ἡ Ποτίδαια καὶ ἡ Τροώνη]: ἔπειτα πάλιν εἰς τοὺς Ὀλυνθίους κατὰ τὴν ἐπιχείρησιν ἐναντίον τῆς Ποτιδαίας (=πρὸς Ποτίδαιαν) ἡ Μακεδονικὴ αὐτῆ δύναμις (=τοῦτο) ἠγομένη [μετὰ τῆς τῶν Ὀλυνθίων τοιαύτης τῷ 356 π. Χ., ὅτε καὶ ἠλώθη ἡ Ποτίδαια, τὴν ὁποίαν ὁ Φίλιππος παρεχώρησεν εἰς αὐτοὺς] ἐφάνη σημαντικὴ (=π)· προσφάτως (=νυν) δὲ [τῷ 353 π. Χ. ἡ δύναμις αὐτῆ τῆς Μακεδονικῆς ἀρχῆς] ἐβοήθησεν τοὺς Θεσσαλοὺς, οἵτινες ἐσπαράσσοντο ὑπὸ ἐμφυλίων ἐρίδων

(=στασιάζουσι) καὶ οἵτινες εἶχον περιέλθει εἰς [ἔσωτερικὰς] τα-
ραχὰς κατὰ τῆς οἰκογενείας τῶν τυράννων (=ἐπὶ τὴν τυραν-
νικὴν οἰκίαν), [ἦτοί τῶν τυράννων τῶν Φερῶν Λυκόφρονος καὶ
Πυθολάου]· καὶ ὅπου ἂν τις προσθέσῃ, ὡς νομίζω, ἔστω **καὶ**
μικρὰν (καὶ μικρὰν ἀκόμη) δύναμιν (=καὶ μικρὰν δύναμιν[προ-
σθῆ]) ὅπως **καὶ ἂν ἔχη** (: ὅπως καὶ ἂν εἶναι=πάντα) ὄφελει·
αὕτη ὅμως καὶ' ἑαυτὴν [ἢ Μακεδονικὴ δύναμις καὶ ἀρχὴ] εἶναι
ἀνίσχυρος καὶ πλήρης πολλῶν ἐλαττωμάτων (: ἀτελειῶν=κακῶν).

§ 15. Διότι καὶ οὗτος ἀκόμη (ὁ Φίλιππος) δι' ὅλων ἐν γένει
τούτων, **ἔγενεν τῶν ὁποίων** (=οἷς) ἤθελέ τις νομίσει αὐτὸν
μέγαν, δηλ. διὰ τῶν πολέμων καὶ τῶν ἐκστρατειῶν, **ἔχει κατα-**
στήσει αὐτὴν (=κατεσκεύαζεν αὐτήν) **πρὸς βλάβην του** (=αὐτῷ)
ἀκόμη ἀσθενεστεράν (=ἀκόμη περισσότερον ἐπισφαλῆ); παρ'
ὅτι [αὕτη], ἦτο ἐκ φύσεως. Διότι μὴ νομίζετε, ὦ ἄνδρες Ἀθη-
ναῖοι, ὅτι ὁ Φίλιππος καὶ οἱ ἀρχόμενοι ὑπ' αὐτοῦ (: οἱ ὑπῆκοοί
του) **εὐρίσκουσιν εὐχαρίστησιν εἰς τὰ ἴδια πράγματα** (=χαί-
ρειν τοῖς αὐτοῖς), ἀλλὰ ἐκεῖνος μὲν ἐπιθυμεῖ δόξαν καὶ τοῦτο (τὸ
νὰ δοξασθῆ δηλ.) **μετὰ ζήλου ἐπιδιώκει** (=ἐζήλωκε) **καὶ ἔχει**
λάβει τὴν ἀπόφασιν (=καὶ προήρηται) **κοπιάζων** (=πράττων)
καὶ ὑψοκινδυνεύων νὰ πάθῃ, **ὁ,τιδήποτε καὶ ἂν συμβῆ** (=ἂν
συμβῆ τι) [νὰ πάθῃ], **διότι ἔχει προτιμήσει** (=ἤρημένος) ἀντι-
τῆς ἡσύχου καὶ ἀσφαλοῦς ζωῆς τὴν δόξαν **τοῦ νὰ φέρῃ εἰς πέρας**
(=τοῦ διαπραξάσθαι) ταῦτα, τὰ ὁποῖα **οὐδεὶς ποτε μέχρι σήμε-**
ρον (=μηδεὶς πώποτε) ἄλλος βασιλεὺς τῶν Μακεδόνων [κατώρ-
θωσε (=διεπράξατο)].

§ 16. **Εἰς ἐκείνους δὲ** (δηλ. τοὺς ἀρχομένους, τοὺς ὑπῆκοοὺς)
τῆς μὲν ἐκ τούτων τῶν κατορθωμάτων [τοῦ Φιλίππου] προερχομέ-
νης δόξης δὲν ὑπάρχει μετοχὴ (ἢ προσωπ.·: οὔτοιδὲ οἱ ὑπῆκοοι τοῦ
Φ. δὲν μετέχουσι μὲν τῆς δόξης τῆς προερχομένης ἐκ τούτων τῶν
κατορθωμάτων), ἀλλὰ τοὐναντίον **βασανιζόμενοι** (=κοπτόμενοι)
ἐκάστοτε διὰ τούτων [τῶν γνωστῶν] ἐκστρατειῶν, **αἵτινες γίνον-**
ται ἄλλοτε μὲν ἐπάνω, ἄλλοτε δὲ κάτω (=ταῖς ἄνω κάτω) λυ-
ποῦνται καὶ διαρκῶς ταλαιπωροῦνται (=ταλαιπωροῦσιν), διότι
οὔτε ἀφίνονται ἐλεύθεροι (=οὔτε ἐώμενοι) **νὰ ἀσχολῶνται** (=δια-

τρίβειν) *εἰς τὰ ἐπαγγέλματά των* (: εἰς τὰς βιοποριστικὰς των ἐργασίας=ἐπὶ τοῖς ἔργοις) οὔτε *εἰς τὰς οἰκιακὰς των ὑποθέσεις* (=ἐπὶ τοῖς αὐτῶν ἰδίαις), [καὶ] *διότι οὔτε δύνανται* (=οὔτε ἔχοντες) *να πωλήσωσι* (=διαθέσθαι), ὅσα *προϊόντα ἤθελον παραγάγει* (=ὅσα ἂν ποιήσωσι) *καθ' οἰονδήποτε τρόπον* (=οὔτως ὅπως) ἤθελον δυνηθῆ [να παραγάγωσι, δηλ. μετὰ κόπου καὶ μόχθου διὰ τὴν ἐκ τῶν ἐκστρατειῶν ἔλλειψιν χρόνου], διότι ἔχουσιν ἀποκλεισθῆ οἱ ἐμπορικοὶ λιμένες *οἱ εὕρισκόμενοι ἐν τῇ χώρᾳ των (τῇ Μακεδονίᾳ δηλ.)* (=τῶν ἐν τῇ χώρᾳ) ἕνεκα τοῦ πολέμου.

§ 17. *Πῶς μὲν λοιπὸν διάκεινται* (ἢ: ποίας διαθέσεις ἔχουσι =πῶς οὖν ἔχουσι [γνώμης]) πρὸς τὸν Φίλιππον *οἱ πλεῖστοι τῶν Μακεδόνων* (: ὁ Μακεδονικὸς λαὸς=οἱ πολλοὶ τῶν Μ.) *δύνανται τις να συμπεράνη* (=σκέψαιτο ἂν τις) *εὐκόλως* (=οὐ χαλεπῶς) ἐκ τούτων [τῶν εἰρημμένων]: *ἀλλ' ὁμως* (=δὲ δὴ) *οἱ περιστοιχίζοντες αὐτὸν* (=οἱ περὶ αὐτὸν ὄντες) μισθοφόροι καὶ *ἐκλεκτοὶ πεζοὶ σωματοφύλακες* (=πεζέταιροι) *φημίζονται μὲν* (=δόξαν μὲν ἔχουσιν) ὅτι εἶναι ἄξιοι θαυμασμοῦ καὶ *ἠσκημένοι* (γεγυμνασμένοι) *εἰς τὴν πολεμικὴν τέχνην* (=συγκεκριτοῦ μένου τὰ τοῦ πολέμου), καθὼς ἐγὼ ἤκουον παρὰ τινος *ἐξ ἐκείνων, οἷτινες εἶχον διατρίψει* (=τῶν γεγενῶμένων) ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ [τῆς Μακεδονίας], *ὅστις εἶναι ἀνὴρ* (=ἀνδρὸς) *ἀνίκανος να ψεύδεται* (ἢ: οὐδαμῶς τοιοῦτος, ὥστε να ψεύδεται) *δὲν εἶναι αὐτοὶ (οἱ περιστοιχίζοντες κλ.) καλύτεροι* (ὑπέρτεροι) οὐδενὸς ἄλλου.

§ 18. Διότι, ἐὰν μὲν ὑπάρχη μεταξὺ αὐτῶν [τῶν μισθοφόρων καὶ ἐκλεκτῶν σωματοφυλάκων] ἀνὴρ τις *ἔμπειρος* (ἢ: τοιοῦτος, ὁποῖος εἶναι ὁ ἔμπειρος, ὁ ἔχων ἐμπειρίαν τινὰ=οἷος ἔμπειρος=τοιοῦτος οἷός ἐστιν ὁ ἔμπειρος) τοῦ πολέμου καὶ τῶν μαχῶν (=ἀγῶνων), τούτους μὲν ὄλους, εἶπεν [ὁ ἐν Μακεδονίᾳ διατρίψας φιλαλήθης ἀνθρωπος] ὅτι αὐτὸς(ὁ Φίλιππος)*ἀπομακρύνει ἀφ' ἑαυτοῦ* (=ἀπωθεῖν) *ἐκ φιλοδοξίας* (=φιλοτιμίας), διότι ἐπιθυμεῖν να φαίνωνται *ὅτι εἶναι ὅλα τὰ ἔργα ἰδικά του*: διότι ἐκτὸς τῶν ἄλλων [ἐλαττωμάτων] [ἔλεγεν ἐκεῖνος ὁ φιλαλήθης] ὅτι καὶ ἡ φιλοδοξία τοῦ ἀνδρὸς εἶναι *ἀνυπέρβλητος* (: δὲν ἔχει ὅρια) ἐὰν

δὲ [ὑπάρχει μετὰ αὐτῶν τῶν μισθοφόρων κλπ.] συνेतὸς τις ἢ ἐν γένει (= ἄλλως) δίκαιος ἄνθρωπος, ὅστις δὲν δύναται νὰ ὑποφέρει τὴν καθημερινὴν ἀκολασίαν (= τὴν καθ' ἡμέραν ἀκράσιαν) τοῦ βίου [του] καὶ τὴν μέθην καὶ τοὺς ἀσέμνους χοροὺς (= χορδακισμοὺς) [ἔλεγεν ἐκεῖνος ὁ φιλαλήθης] ὅτι ἔχει παραγκωτισθῆ [ὑπ' αὐτοῦ] (= παρεῶσθαι), καὶ ὅτι ὁ τοιοῦτος [συνेतὸς καὶ δίκαιος ἀνὴρ] δὲν λογαριάζεται διὰ τίποτε (: θεωρεῖται ἀνάξιος λόγου=καταφρονεῖται=ἐν μέρει οὐδενὸς εἶναι).

§ 19. [Ἐλεγε λοιπὸν ἐκεῖνος ὁ φιλαλήθης ἄνθρωπος], *ὅτι ὑπολείπονται* (=λοιποὺς εἶναι) *πέριξ αὐτοῦ* (ἦ: ὅτι παραμένουσι πλησίον του) *ἄρπαγες* (: πλισταϊκολόγοι· ἄτακτοι στρατιῶται πολεμοῦντες οὐχὶ ἐκ φιλοδοξίας καὶ φιλοπατρίας, ἀλλὰ πρὸς ἄρπαγὴν=ληστὰς) καὶ κόλακες καὶ τοιοῦτοι ἄνθρωποι, *ὥστε* (=οἷους) ἀφοῦ μεθύσωσι, νὰ χορεύωσι *τοιούτους χοροὺς* (: τοιαύτας ὀρχήσεις=τοιαῦτα), *τοὺς ὁποίους* (=οἷα) ἐγὼ τότε *διστάξω* (: δὲν τολμῶ=ὀκνῶ) [ἔξ αἰδοῦς] νὰ ὀναμάσω πρὸς ὑμᾶς. Εἶναι δὲ φανερὸν ὅτι ταῦτα εἶνε ἀληθῆ· διότι *ὄχι μόνον τοὺς ἀνωτέρω μνημονευθέντας ἀγαπᾷ καὶ περὶ αὐτὸν ἔχει, ἀλλὰ καὶ* (=καί) ἐκεῖνους, τοὺς ὁποίους πάντες ἐξεδίωκον ἐντεῦθεν, *διότι ἦσαν* (=ὡς ὄντες) *κατὰ πολὺν αἰσχροτέροι* (: ἀκολαστότεροι) *τῶν ἀγυρτῶν* (=τῶν θαυματοποιῶν: τερατουργῶν, ταχυδακτυλογῶν καὶ ἐν γένει τῶν ἀνθρώπων, οἵτινες διὰ τεχνιτῶν θαυμάτων συνέλεγον χορήματα), δηλαδὴ ἐκεῖνον τὸν περιβόητον (=ἐκεῖνον) Καλλιάν, τὸν δημόσιον [ὑπερέτην τῆς πόλεως] καὶ ἄλλους τοιοῦτους ἀνθρώπους μιμητὰς *γελοίων σκηνῶν* (: γελοιοποιούς) καὶ ποιητὰς *αἰσχροῶν ἄσμάτων* (: ποιημάτων), *τὰ ὁποῖα* (=ὦν=ᾶ) συνθέτουσι μὲ σκοπὸν νὰ ἀπευθύνωσι ταῦτα *πρὸς τοὺς ἐταίρους* (=εἰς τοὺς συνόντας), *ἵνα γίνῃ* (: ἐγερθῆ γέλως=ἐνεκα τοῦ γελασθῆναι), τοῦτους ἀγαπᾷ [ὁ Φίλιππος] καὶ ἔχει *πέριξ αὐτοῦ* (: πλησίον του).

§ 20. Καὶ ὅμως ταῦτα [τὰ λεχθέντα περὶ τοῦ Φιλίππου καὶ τῆς αὐλῆς αὐτοῦ], καὶ ἂν νομίζῃ τις [αὐτὰ] μικρὰ [ἐλαττώματα], εἶναι *μεγάλαι ἀποδείξεις* (=δείγματα), ὃ ἄνθρωπος Ἀθηναῖος, *τῆς διανοίας*, (=τῆς γνώμης) ἐκεῖνου, *δηλαδὴ* (=καὶ) *τῆς φρενο-*

βλαβείας του (=κακοδαμονίας) κατὰ τὴν κρίσιν τῶν συνετῶν ἀνθρώπων (=τοῖς εὖ φρονούσι· ἀλλὰ ἐπὶ τοῦ παρόντος μὲν (=νῦν μὲν), ὡς νομίζω, ἐπισιιάζουσι (:καλύπτουσι=ἐπισκοτεῖ) τὰς ἀσχημίας ταύτας (:τὰ ἐλαττώματα ταῦτα αὐτοῦ), αἱ ἐπιτυχίαι του (=τὸ κατορθοῦν)· διότι αἱ εὐτυχίαι εἶναι ἱκαναί (:δύνανται) νὰ συγκρύψωσι (:καλύψωσι) τὰ τοιαῦτα ἀσχημίας (δηλ. τὴν μέθην, τοὺς ἀσέμνους χοροὺς κλπ.)· ἐὰν δὲ [ὁ Φίλιππος] πάθῃ ἀτύχημά τι (=πταίσει τι), τότε ἀκριβῶς ταῦτα [τὰ ἐλαττώματα αὐτοῦ] (=ταῦτα [τὰ ὀνειδίη]) θὰ ἀποκαλυφθῶσι. Νομίζω δ' ἐγὼ τοῦλάχιστον ὅτι [τοῦτο] θὰ φανῇ (= [τοῦτο] δείξει· ἀμτβ.) ἐντὸς ὀλίγου χρόνου, ἂν καὶ οἱ θεοὶ ἀποφασίσωσι (=ἐθέλωσι) καὶ σεῖς ἔχητε τὴν διάθεσιν (=βούλησθε) [νὰ πράττειτε τὰ δέοντα].

§ 21. Διότι καθὼς ἀκριβῶς ἐν τῷ [ἀνθρωπίνῳ] σώματι, ἐν ὅσῳ μὲν εἶναι τις ὑγιῆς (:δυνατὸς=ἐσθωμένος), οὐδεμίαν ἔχει αἰσθησιν [κρυπτομένου τινὸς νοσήματος], ὅταν δὲ συμβῇ ἀσθενεία τις, [τότε] πᾶν ὑπολανθάνον [ἐν τῷ σώματι] κακὸν (=πάντα) τίθεται εἰς κίνησιν (:ἀναφαίνεται=ανεῖται), εἴτε (=κἂν) διάρρηξις ἀγγείου τινὸς εἶναι (=ὀήγμα ἢ), εἴτε ἐξ ἀρθρώσεως (=στρέμμα), εἴτε ἄλλο τι ἐκ τῶν νοσηρῶν (:βεβλαμμένων=τῶν σαθρῶν), τὰ ὅποια ὑπάρχουσιν [ἐν τῷ σώματι], τοιοντοτρόπως καὶ τὰ κακὰ (ἐλαττώματα) τῶν πόλεων καὶ τῶν τυράννων (βασιλέων), ἐν ὅσῳ μὲν οὗτοι πολεμοῦσιν ἔξω τῆς ἰδικῆς τῶν χώρας, εἶναι ἀφανῆ (κεκαλυμμένα) διὰ τὸν λαὸν (=τοῖς πολλοῖς), ὅταν ὅμως ἐκτραγῆ (=συμπλακῆ) πόλεμος πρὸς γείτονας, [τότε οὗτος ὁ πόλεμος] συνήθως καθίστα (=ἐποίησε· γνωμ. ἀόρ.) ὅλα τὰ ἐλαττώματα αὐτῶν φανερά.

δ' Μέρος τῆς διηγήσεως.

Ἡ τύχη καὶ ἡ δραστηριότης τῶν Ἀθηναίων (§ 22-26)

§ 22. Ἐὰν δὲ τις ἐξ ἡμῶν, ὃ ἄνθρωπος Ἀθηναῖος, ἐπειδὴ βλέπει ὅτι ὁ Φίλιππος εὐνοεῖται ὑπὸ τῆς τύχης, νομίζει ὅτι διὰ τοῦτο (=αὐτῆ) εἶναι φοβερός (ἐπικίνδυνος) εἰς τὸ νὰ πολεμησῆ [τις

κατ' αὐτοῦ (=τινα αἰτῶ]), σόφρονος μὲν ἀνθρώπου οὗτος μεταχειρίζεται σκέψιν (:ὡς φρόνιμος ἄνθρωπος σκέπτεται)· διότι ἡ τύχη ἐξασκεῖ (=ἐστὶ) μεγάλην ἐπίδρασιν (=μεγάλη ὁπὴ), ἵνα δὲ εἴπω ὀρθότερον (=μᾶλλον δὲ) ἡ τύχη εἶναι τὸ πᾶν(=βλον)εἰς ὅλα τὰ πράγματα τῶν ἀνθρώπων· ἀλλ' ὅμως ἐγὼ τοῦλάχιστον, εἰάν τις ἤθελε δώσει εἰς ἐμὲ τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς (=αἴρεσιν δοίη), ἤθελον προτιμήσει τὴν τύχην τῆς ἰδικῆς μας πόλεως, εἰάν σεῖς θέλητε νὰ πράττειτε ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἀρμόζει [νὰ πράττειτε] ἔστω καὶ ὀλίγον, παρὰ τὴν [τύχην] ἐκείνου· διότι βλέπω ὅτι περισσότερα αἰτίαι (λόγοι) ὑπάρχουσιν εἰς σᾶς εἰς τὸ νὰ ἐχητε τὴν εὐνοίαν ἐκ μέρους τῶν θεῶν [λόγῳ τῆς δικαιοσύνης καὶ εὐσεβείας σας] παρὰ εἰς ἐκεῖνον [τὸν ἄδικον καὶ ἀσεβῆ].

§ 23. Ἄλλὰ, ὡς νομίζω, καθήμεθα χωρὶς νὰ πράττωμεν τίποτε· δὲν εἶναι δὲ δυνατόν (=οὐκ ἔνι=οὐκ ἔνεστι), εἰάν τις ὁ ἴδιος κἀθήται ἀργός, οὐδὲ εἰς τοὺς φίλους [του] νὰ ἐπιβάλῃ νὰ πράττωσι ἔργον τι ἀντὶ τοῦ ἑαυτοῦ του (=ὑπὲρ αὐτοῦ), πολὺ δ' ὀλιγώτερον βεβαίως (=μή τι γε δὴ=μή τι γε δὴ [ὑπελάμβανε ἐξεῖναί τι ἐπιτάττειν τοῖς θεοῖς ποιεῖν τι ὑπὲρ αὐτοῦ]) εἰς τοὺς θεοὺς. Δὲν εἶναι λοιπὸν ἄξιον ἀπορίας, εἰάν (:διότι) ἐκεῖνος ἐκστρατεύων καὶ ἐργαζόμενος **αὐτοπροσώπως** [καὶ οὐχὶ διὰ μισθοφόρων] (=αὐτός) καὶ παρενρισκόμενος εἰς ὅλα καὶ μὴ ἀφίνων καμμίαν εὐκαιρίαν καὶ **ἐποχὴν τοῦἔτους**(=ἔσσαν) [ἀπὸ τοῦ νὰ πράξῃ τὰδέοντα] **ΥΠΕΡΤΕΡΗ** ἡμᾶς (=περιγίγνεται ἡμῶν), **οἱ ὁποῖοι ἀναβάλλομεν [νὰ πράξωμεν τὸ καθήκον μας]** (:χρονοτριβοῦμεν=μελλόντων) καὶ καταγινόμεθα εἰς ψηφίσματα καὶ ἐρωτῶμεν νὰ μάθωμεν [νέα· περὶ τοῦ τι δηλ. πράττει]. Καὶ δὲν ἀπορῶ ἐγὼ διὰ τοῦτο· διότι τὸ ἐναντίον θὰ ἦτο ἀπορίας ἄξιον, εἰάν δηλ. ἡμεῖς, ἐνῶ δὲν κάνομεν τίποτε ἐξ ἐκείνων, **τὰ ὁποῖα** (=ὧν=τούτων ἃ) πρέπει [νὰ κάμνωσιν] **οἱ ἐνρῖσκόμενοι εἰς ἐμπόλεμον κατάστασιν** (=τοῖς πολέμοισι [ποιεῖν]), ἐγινόμεθα **ὑπέρτεροι** (:ἐνικῶμεν=περήμεν) ἐκείνου, ὅπως πράττει πάντα, ὅσα πρέπει.

§ 24. Ἄλλὰ διὰ τὸ ἐξῆς (=ἐκεῖνο) ἀπορῶ, ὃ ἄνδρες Ἄθη-
 ΙΩΑΝΝΟΥ Θ. ΡΩΣΣΗ-ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ Β' ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΥ 2

ναῖοι, *ἐὰν* (ἐπειδή=εἰ) δηλ. κατὰ μὲν τῶν Λακεδαιμονίων *ἐξηγέρθητέ ποτε* (=ἀντήρατέ ποτε) [καὶ διὲ κατὰ τὸ 378 π. Χ. κατὰ τὸν Βοιωτικὸν πόλεμον] χάριν τῶν Ἑλληνικῶν δικαίων (ἦτοι τῆς ἐλευθερίας καὶ αὐτονομίας αὐτῶν) καὶ *ἐνῶ ἦτο δυνατόν* (=ἐξόν) πολλάκις *πολλὰ σεῖς νὰ ὠφεληθῆτε προσωπικῶς* (=πολλὰ ἰδίᾳ πλεονεκτῆσαι), δὲν ἠθελήσατε [νὰ ὠφεληθῆτε], ἀλλὰ [τοῦναντίον], ἵνα οἱ ἄλλοι ἐπιτύχωσι τὰ δικάᾳ [των], *τὰ ἰδικά σας (χρήματα)* (=τὰ ὑμέτερα αὐτῶν) ἐξοδεύετε [προθύμως] συνεισφέροντες καὶ *ἐξετίθεσθε εἰς κίνδυνον πρῶτοι ἐν τῇ μάχῃ* (=προσκινδυνεύετε) ἐκστρατεύοντες· τὸρα δὲ διστάζετε νὰ ἐκστρατεύσητε καὶ *βραδύνετε* (: ἀναβάλλετε) νὰ συνεισφέρητε [τὴν ἐπιβαλλομένην πολεμικὴν εἰσφορὰν] χάριν τῶν *ἰδικῶν σας κτήσεων* (ἦτοι, τῆς Ἀμφιπόλεως, Πύδνης, καὶ ἐν γένει ὅλον τῶν πόλεων καὶ νήσων, τὰς ὁποίας ἔχει καταλάβει ὁ Φίλιππος), καὶ [ἀπορῶ, ἐὰν] τοὺς μὲν ἄλλους ἔχετε σφάσει πολλάκις ὅλους μαζὶ (ὡς λ. χ. ἐν τοῖς Περσικῶις πολέμοις) *καὶ ἕνα ἕκαστον χωριστὰ ἐξ αὐτῶν* (=καὶ καθ' ἕνα αὐτῶν) κατὰ σειράν (=ἐν μέρει) (ὡς λ. χ. ἐσφάσατε τοὺς Θηβαίους ἀπὸ τῶν Λακεδαιμονίων, τοὺς Λακεδαιμονίους ἀπὸ τῶν Θηβαίων, τοὺς Εὐβοεῖς ἀπὸ τῶν Θηβαίων κ.λ.), ἐνῶ δὲ ἔχετε χάσει τὰς ἰδικὰς σας κτήσεις, *κάθησθε [οὐδὲν πράττοντες]* (ἦ: ἀδρανεῖτε, ἔχετε σταυρώσει τὰς χεῖρας).

§ 25. Διὰ ταῦτα ἀπορῶ, καὶ προσέτι ἐκτὸς τούτων [ἀπορῶ καὶ διὰ τὸ ἐξῆς (=καὶ τοῦτο θαυμάζω)], *ἐὰν* (: διότι=εἰ) οὔτε εἰς ἐξ ὑμῶν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, *δὲν δύναται* (: δὲν τολμᾷ) νὰ ὑπολογίσῃ πόσον χρόνον πολεμεῖτε κατὰ τοῦ Φιλίππου καὶ μὲ ποίας πράξεις σας ἔχει περάσει οὗτος ὁ χρόνος (ἦ: καὶ τί σεῖς ἔχετε πράξει καθ' ὅλον τοῦτον τὸν χρόνον· δηλ. τὸν ἀπὸ τοῦ 358—349, π. Χ., ὅτε ἐξεφωνεῖτο οὗτος ὁ λόγος)· διότι γνωρίζετε, *ὡς νομίζω* (: ἂν δὲν ἀπατώμα—δήπου) τοῦτο, ὅτι δηλαδή, ἐνῶ σεῖς οἱ ἴδιοι ἀνεβάλλετε (=μελλόντων [ὑμῶν] αὐτῶν) [νὰ πράξητε τὸ καθήκόν σας], ἐνῶ ἠλπίζετε ὅτι ἄλλοι τινὲς θὰ πράξωσι (: ἐνεργήσωσι) [τὰ δέοντα ὑπὲρ ἡμῶν], ἐνῶ ἠπιᾶσθε (: κατηγορεῖτε) ἀλλήλους [ὡς αἰτίους τούτων καὶ ἐκείνων τῶν ἀτυχημάτων], ἐνῶ ἐδικάζετε (=κρινόντων) [τοὺς στρατηγοὺς Χάριπτα,

Καλλιस्थένην, Αὐτοκλέα, Χαρίδημον κλ. ὡς ἀνικάνους], ἐν ᾧ πάλιν ἐστηρίζετε τὰς ἐλπίδας σας [εἰς τοὺς ἰδίους ἀνικάνους στρατηγούς], ἐνῶ σχεδὸν ἐκάμνετε αὐτὰ τὰ ἴδια, ὅποια ἀκριβῶς σήμερον [κάμνετε (=ποιεῖτε)], ἔχει παρῆλθαι ὀλόκληρος ὁ χρόνος [κατὰ τὸν ὁλοῖον πολεμεῖτε κατὰ τοῦ Φιλίππου].

§ 26. **Καὶ ἔπειτα** (: καὶ λοιπὸν=εἶτα) **τόσον ἀνόητοι εἶσθε** (=οὕτως ἀγνωμόνως ἔχετε), ὥστε ἐλπίζετε **ΟΤΙ διὰ τῶν ἰδίων πράξεων** (: διὰ τῆς ἰδίας πολιτικῆς διαγωγῆς ἡμῶν=διὰ τῶν αὐτῶν τούτων πράξεων), διὰ **τῶν ὁποίων** (: διὰ τῆς ὁποίας πολιτικῆς διαγωγῆς=δι' ὧν) τὰ πράγματα τῆς πόλεως **ἐκ τῆς καλῆς αὐτῶν καταστάσεως** (=ἐκ χρηστῶν) **ἔχουσι περιέλθει εἰς ἀθλίαν κατάστασιν** (=φαινῶν γέγονε), **ΘΑ ΓΙΝΩΣΙΝ** αὐτὰ ἐκ φαιλῶν χρηστὰ (ἢ: ὅτι θὰ βελτιωθῶσιν αὐτὰ); **Ἄλλὰ τοῦτο βεβαίως** (: ἀλλ' αὕτη βεβαίως ἡ ἰδική σας ἐλπίς) οὔτε λογικόν. [εἶναι=ἔστι], **οὔτε φυσικὸν εἶναι** (=οὔτε ἔχον ἔστι φύσιν=οὔτε ἔχει φύσιν) διότι [τὸ] νὰ φυλάττωσιν [οἱ ἄνθρωποι] **πᾶν πρᾶγμα** (=πάντα), **ὅταν ἔχωσιν αὐτὸ** (=ἔχοντας) **εἶναι ἐκ φύσεως** (=πέφυκε) πολὺ ἐνδολώτερον παρὰ νὰ [τὸ] ἀποκτήσωσι. Τώρα δὲ **οὐδεμία μὲν ἐκ τῶν κτήσεων, τὰς ὁποίας εἶχομεν πρότερον** (=οὐδὲν τῶν προτέρων [κτημάτων]) **ὑπολείπεται [εἰς ἡμᾶς] ἐκ τοῦ πολέμου** (: ἀφῆκεν εἰς ἡμᾶς ὁ πόλεμος=λοιπὸν ἔστι ὑπὸ τοῦ πολέμου), **ἵνα ταύτην** (=ὅτι) φυλάξωμεν, ἀλλ' εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀποκτήσωμεν [αὐτὰς πάλιν]. **Τοῦτο** λοιπὸν [τό κτήσασθαι] εἶναι **τόρα πλέον** (=ἤδη) ἔργον ἡμῶν τῶν ἰδίων [καὶ οὐχὶ ἄλλων].

ε' Μέρος τῆς διηγῆσεως

Τι δεόν γενέσθαι (§ 27 — 30)

§ 27. Λέγω λοιπὸν ὅτι πρέπει νὰ καταβάλητε τὸν [ἐν καιρῷ πολέμου ἐπιβαλλόμενον πρὸς πολεμικὰς παρασκευὰς] **φόρον** (=εἰσφέρειν χορήματα), **σεῖς οἱ ἴδιοι** (=ἡμᾶς = ἡμᾶς αὐτοὺς) [καὶ ὄχι ἄλλοι, δηλ. μισθοφόροι] προθύμως νὰ ἐκστρατεύητε, νὰ μὴ κατηγορῆτε κανένα [στρατηγόν, ὡς τώρα κατηγορῆτε τὸν Χάρητα, ὅτι κακῶς διεξήγε

τὸν πόλεμον], *προτοῦ* (=πρὶν ἂν) *γίνητε κύριοι τῶν πραγμάτων* (δηλ. προτοῦ νικήσητε τὸν Φίλιππον καὶ σώσητε τὴν Ὀλύμπιον) *τότε* (=τιμηκαῦτα) δὲ [ἦτοι μετὰ τὴν νίκην ὑμῶν καὶ τὴν σωτηρίαν τῆς Ὀλύμπου, ἀφοῦ δικάσητε [τοὺς στρατηγούς] *ἐπὶ τῆ βάσει αὐτῶν τῶν πράξεων* (=ἀπ' αὐτῶν τῶν ἔργων), νὰ τιμᾶτε μὲν τοὺς ἀξίους ἐπαίνου, τὰ τιμωρῆτε δὲ τοὺς ἀδικοῦντας, νὰ ἀφαιρέσητε δὲ *τὰς προφάσεις* (: δικαιολογίας) [τῶν στρατηγῶν, οἵτινες ἔπαυσαν πολεμοῦντες κατὰ τοῦ Φιλίππου προφασισζόμενοι, ὅτι δὲν ἐλάμβανον μισθὸν] καὶ *τὰς ἐκ μέρους σας* (: τὰς ἰδικὰς σας) ἐλλείψεις (: ὀλιγορίας· παραλείψεις τῶν καθηκόντων σας, ἦτοι τοῦ νὰ μὴ συνεισφέρητε κατὰ τὸν νόμον χρήματα, νὰ μὴ ἐκστρατεύητε οἱ ἴδιοι κ.λ.)· διότι δὲν εἶναι [δίκαιον] νὰ ἐξετάσητε *αὐστηρῶς* (=πικρῶς) *τι ἔχειπραχθῆ ὑπὸ τῶν ἄλλων* (: τὰς πράξεις τῶν ἄλλων), ἂν μὴ *ἐνεργῶνται* (: ἐκτελῶνται=ὑπάρξῃ) πρῶτον παρ' ὑμῶν αὐτῶν τὰ δέοντα (: ἂν σεῖς οἱ ἴδιοι δὲν ἐκτελῆτε κατὰ πρῶτον τὸ καθῆκόν σας).

§ 28. Διότι ἔνεκα τίνος λόγου (: αἰτίας), ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίζετε ὅτι τοῦτον μὲν τὸν [περὶ Ἀμφιπόλεως κατὰ τοῦ Φιλίππου καὶ τὸν σύγχρονον αὐτῷ συμμαχικόν 358—355 π.Χ.] πόλεμον ἀποφεύγουσι πάντες οἱ στρατηγοί, ὅσους δήποτε τοιοῦτους ἐκάστοτε ἀποστέλλετε, ἀναζητοῦσι δὲ *ιδιωτικούς* (=ιδίους) *πολέμους* [ὡς λ. χ. ὁ Χάρης ὅστις μετὰ τὴν ἐν Χίῳ ἦταν τῷ 356 π. Χ. κατὰ τὸν συμμαχικόν πόλεμον ἠναγκάσθη νὰ ὀδηγήσῃ τὸν στρατόν του χάριν μισθοδοσίας πρὸς τὸν σατοράπην Ἀρτάβαζον, ὅστις εἶχε τότε ἀποστατήσῃ τοῦ βασιλέως, καὶ κατέλαβε τὰς πόλεις Λάμψακον καὶ Σίγειον, ἃς καὶ ἐδώρησεν αὐτῷ ὁ Ἀρτάβαζος διὰ τὴν συνδρομήν], ἐὰν πρέπη νὰ εἴπω *ἀληθές τι* (: τὶ τῶν ἀληθῶς ὑπαρχόντων = τὶ τῶν ὄντων) καὶ περὶ τῶν στρατηγῶν [περὶ ὧν αἱ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἀντεγκλήσεις]; [Τοῦτο γίνεται], *διότι* (=ὅτι) *ἐνταῦθα μὲν* (δηλ. ἐν τῷ κατὰ τοῦ Φιλίππου πολέμῳ) τὰ βραβεῖα χάριν τῶν ὁποίων διεξάγεται ὁ πόλεμος εἶναι ἰδικὰ σας· τὴν Ἀμφίπολιν λ. χ. καὶ ἂν καταληφθῆ αὕτη, ἀμέσως θὰ λάβητε σεῖς· οἱ δὲ κίνδυνοι [εἶναι] *ἴδιοι τῶν στρατηγῶν* (= τῶν ἐφεστηκόντων [τοῖς στρατεύμασι]), *μισθὸς δὲ δὲν ὑπάρχει* [δι' αὐτοὺς].

(:μισθός δὲ δὲν δίδεται εἰς αὐτοὺς τοὺς στρατηγούς) *τοῦναντίον ἐκεῖ* (δηλ. εἰς τοὺς ἰδιωτικὸς πολέμους) οἱ μὲν κίνδυνοι εἶναι ὀλιγώτεροι, *τὰ δὲ κέρδη* [τὰ ἔξ ἀρπαγῆς καὶ ληστείας ἐν τοῖς πολέμοις τούτοις] (=τὰ χρήματα) ἀνήκουσι εἰς τοὺς στρατηγούς καὶ στρατιώτας· λ. γ. ἡ Λάμψακος, τὸ Σίγειον, τὰ [ἐμπορικὰ] πλοῖα, τὰ ὁποῖα λαφυραγωγούσιν. Ἐκαστος λοιπὸν βαδίζει πρὸς ὅ,τι ὠφελεῖ τὸν ἑαυτὸν του (ἢ : ἕκαστος λοιπὸν ἐπιδιώκει τὸ συμφέρον του).

§ 29. Σεῖς δέ, ὅταν μὲν ὄψηθε ἐν βλέμμα εἰς τὴν ἀθλίαν κατάστασιν τῶν πραγμάτων, *εἰσάγετε εἰς τὸ δικαστήριον* (=κρίνετε) τοὺς στρατηγούς, ὅταν δέ, *ἀφοῦ ἐπιτρέψετε εἰς αὐτοὺς νὰ ἀπολογηθῶσι* (=δόντες λόγον), ἀκούσητε ταύτας τὰς [γνωστὰς καὶ προεκτεθείσας ἤδη] ἀνάγκας (ὅτι δηλ. στερούμενοι τῶν πρὸς μισθοδοσίαν χρημάτων δὲν ἠδύναντο νὰ ἐπιβληθῶσι καὶ συζητήσασιν τοὺς μισθοφόρους κλ.), ἀθρώνετε [αὐτούς]. *Ἐπολείπεται λοιπὸν εἰς σᾶς [ὡς κέρδος]* (=περίεστι τοῖνυν ὑμῖν) [τὸ] νὰ ἐρίζητε ἀναμεταξύ σας καὶ *νὰ διχονοῆτε* (=διεστάναι), *διότι ἄλλοι μὲν ἔχετε μορφώσει ταύτην τὴν γνώμην* (=τοῖς μὲν ταῦτα πεπεισμένοι· δηλ. ὅτι πρέπει νὰ πολεμήσητε κατὰ τοῦ Φιλίππου καὶ νὰ βοηθήσητε τοὺς Ὀλυνθίους), *ἄλλοι δὲ ἐκέλευν* (=τοῖς δὲ ταῦτα· δηλ. ὅτι πρέπει νὰ ἐπιδιώξητε τὴν φιλίαν τοῦ Φιλίππου), *αἱ δὲ ὑποθέσεις τῆς πολιτείας* (=τὰ δὲ κοινὰ) *νὰ εὐρίσκωνται εἰς ἀθλίαν κατάστασιν* (=φραύτως ἔχειν)· διότι πρότερον μὲν, ὡ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, *ἐπληρώνετε τὸν* [ἐν καιρῷ πολέμου ἐπιβαλλόμενον πρὸς πολεμικὰς παρασκευὰς] *φόρον* (=εἰσφέρετε) *καθ' ὁμάδας* (κατὰ = συμμορίας), *τόρα (: σήμερον) δὲ* (=νῦν δε) *διαχειρίζεσθε τὰ τῆς πολιτείας* (: διευθύνετε τὴν πολιτείαν) *καθ' ὁμάδας* (: κατὰ κόμματα). [Ἐπάσχει δηλ. εἰς [=ἔστι εἰς]] ὁῦτωρ ὡς ἀρχηγὸς *καὶ τοῦ ἑνὸς καὶ τοῦ ἄλλου πολιτικοῦ κόμματος* (ἢ : καὶ τῶν δύο πολιτικῶν κομμάτων=ἐκατέρων) καὶ [εἰς] στρατηγὸς [ὑπάσχει] ὑπὸ τοῦτον [τὸν ὁῦτωρα] καὶ οἱ τριακόσιοι οἱ προωρισμένοι διὰ βοῆς *νὰ ἐπιδοκιμάσωσιν ἢ ἀποδοκιμάσωσιν [ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοὺς ῥήτορας]* (=οἱ βοηθούμενοι) *σεῖς δὲ οἱ λοιποὶ (Ἀθηναῖοι)* (=οἱ δ' ἄλλοι) ἔχετε

διαμοιρασθῆ, ἄλλοι μὲν *εἰς τοῦτο τὸ [πολιτικὸν] κόμμα* (= ὡς τούτους), ἄλλοι δὲ εἰς ἐκεῖνο.

§ 30. Πρέπει λοιπόν, *ἀφοῦ ἀφήσητε κατὰ μέρος* (= ἐπα-
νέντας) ταῦτα (: τὴν τακτικὴν ταύτην, δηλ. τὸ κατὰ συμμορίας πο-
λιτεύεσθαι) καὶ *ἀφοῦ γίνητε κύριοι τοῦ ἑαυτοῦ σας* (= καὶ γε-
νομένους ὑμῶν αὐτῶν) καὶ τότε ἀκόμη [ἂν καὶ ἔπροπε πολλοῦ]
να καταστήσητε κοινὸν εἰς ὅλους [τοὺς πολίτας καὶ ὄχι μόνον εἰς
τοὺς ἀρχηγούς τῶν κομμάτων, φατριῶν] τὸ δικαίωμα τοῦ να
ἐκφέρωσιν [ἐλευθέρως] τὴν γνώμην των καὶ τοῦ να λαμβάνωσιν
ὡς βουλευταὶ ἀποφάσεις [ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ] καὶ τοῦ να πράττωσι
[τὸ καθῆκόν των]. Ἐὰν δὲ *εἰς ἄλλους μὲν* [ἔξ ὑμῶν ὁδηλ. εἰς
τοὺς ῥήτορας καὶ στρατηγούς] (= τοῖν μὲν) *ἐπιτρέψητε* (= ἀπο-
δώσητε) *να διατάττωσιν ἀνθαιρέτως* (= ἐπιτάττειν) *ὥσει ἦσαν*
τύρανοι ὑμῶν (= ὥσπερ τυραννίδος ὑμῶν), *εἰς ἄλλους δὲ*
(δηλ. εἰς τοὺς εὐπόρους πολίτας καὶ τὴν μεσαίαν τάξιν) [ἐπιτρέ-
ψητε] *να ἐξαναγκάζωνται να ἐξοπλίζωσι τριήρη* (= τριηρα-
χεῖν), *να πληρώνωσι τὸν [ἐν καιρῷ πολέμου] ἐπιβαλλόμενον*
πρὸς πολεμικὰς παρασκευὰς] φόρον (= εἰσφέρειν), *να ἐκστρα-*
τεύωσιν, εἰς δὲ τοὺς λοιποὺς πολίτας (δηλ. εἰς τὸν ὄχλον) (=
τοῖς δὲ) [να ἐπιτρέψητε] *να ἐκδίδη ψηφίσματα μόνον κατὰ τού-*
των [τῶν εὐπόρων πολιτῶν], κατ' ἄλλο δὲ μηδὲ εἰς τὸ παραμι-
κρὸν (= μηδ' ὀπιούν) *να συνεργάζωνται [μετ' αὐτῶν τῶν*
ἀναγκαζομένων να συνεισφέρωσι] (= συμπονεῖν), δὲν θὰ γίνῃ
εἰς κατάλληλον περίστασιν (= ἐν καιρῷ) *πρὸς βλάβην ὑμῶν*
(= ὑμῖν) οὐδὲν ἔξ ἐκείνων, τὰ ὅποια πρέπει [να γίνωσι]: διότι
τὸ μέρος τῶν πολιτῶν, τὸ ὅποῖον ἐκάστοτε ἔχει *ἀδικηθῆ* (: ἐπι-
βαρυνθῆ), *θὰ καθυστερήσῃ εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρε-*
ώσεών του (= ἐλλείψει) *καὶ τότε* (= εἰθ' = εἶτα) *θὰ μείνῃ* (ἢ
ὑπολειφθῆ εἰς ὑμᾶς [τοῦτο] (= περιέσται ὑμῖν), [τὸ] *να τιμω-*
ρῆτε τούτους (τοὺς καθυστεροῦντας δηλ. εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν
ὑποχρεώσεών των) ἀντὶ τῶν ἐχθρῶν.

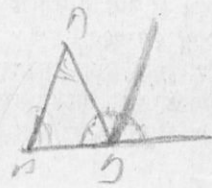
ΕΠΙΛΟΓΟΣ

§ 31. *Προτείνω* (= λέγω) λοιπὸν *κεφαλαιωδῶς* (*περιληπτικῶς*) *ἐπαναλαμβάνων* (= κεφάλαιον = ἐν κεφαλαίῳ) 1) πάντες νὰ συνεισφέρητε τὸ *ἀνάλογον μέρος* (= τὸ ἴσον) *ἀπὸ τούτων, τὰ ὁποῖα* (= ἀφ' ὧν) ἕκαστος ἔχει (ἦτοι ὁ μὲν πένης ἀπὸ ὀλίγων ὀλίγα· ὁ δὲ πλούσιος ἀπὸ τῶν πολλῶν πολλά) 2) πάντες νὰ ἐξέροχησθε εἰς πόλεμον *διαδοχικῶς* (= ἐναλλάξ = κατὰ μέρος), ἕως ὅτου πάντες ἐκστρατεύσητε· 3) *εἰς πάντας τοὺς ἀναβαίνοντας εἰς τὸ βῆμα τοῦτο ῥήτορας* (= πᾶσι τοῖς παριούσι) *νὰ δίδητε τὴν ἀδειαν νὰ ὀμιλῶσιν ἐλευθέρως* (= λόγον δίδουσαι) καὶ νὰ ἐκλέγητε τὰ ὠφελιμώτατα ἐκ τούτων, τὰ ὁποῖα ἠθέλετε ἀκούσει, [καὶ] οὐχὶ ὅσα ἠθέλεν εἶπει ὁ δεῖνα ἢ ὁ δεῖνα [φιλεισηνικὸς Εὐβουλος]. Καὶ, ἐὰν κάμνητε ταῦτα, ὄχι μόνον θὰ ἐπαινήσητε *εὐθὺς ἀμέσως* (= παραγοῆμα) *τὸν [ἐπὶ τοῦ βήματος ἀναβάντα] ῥήτορα* (= τὸν εἰπόντα), ἀλλὰ καὶ τὸν ἑαυτὸν σας [θὰ ἐπαινήσητε] βραδύτερον, ὅταν *πρὸς ὠφέλειάν σας* (= ὑμῖν) ἢ ὅλη κατὰστασις τῆς πολιτείας (: τὰ ὅλα τῆς πόλεως πράγματα = τῶν ὄλων πραγμάτων) ἔχει βελτιωθῆ (= βέλτιον ἔχόντων).

ΤΕΛΟΣ Β' ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΥ

ΕΠΙΛΟΓΗ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ
ΙΩΑΝΝΟΥ Θ. ΡΩΣΣΗ
 ΟΔΟΣ ΦΙΛΟΘΕΗΣ ΚΑΙ ΝΙΚΟΛΗΜΟΥ
Παρά τὸ Μητροπολιτικὸν Μέγαρον
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

*Ἐκδοθεῖσαι πωλοῦνται ἐν τῷ ὄγκῳ ἡμῶν αἱ κάτωθι
 μεταφράσεις*

ΙΩΑΝ. Θ. ΡΩΣΣΗ	1) ΚΟΡΝΗΛΙΟΥ ΝΕΠΩΤΟΣ	Δραχ. 3.—
»	2) Γ. Ι. ΚΑΙΣΑΡΟΣ ΒΕΛΛΙΚΙΝΙΛΙΣ	» 5.—
»	3) ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ Α	» 3.—
»	4) » ΙΛΙΑΔΟΣ Ζ	» 3.—
»	5) ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΚΡΙΤΩΝΟΣ	» 3.—
»	6) ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Α καὶ Ζ	» 4.50
»	7) ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ι	» 3.—
»	8) ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΙ	» 4.50
»	9) ΛΥΣΙΟΥ ΛΟΓΟΙ	» 3.—
»	10) ΕΙΔΥΛΛΙΩΝ ΘΕΟΚΡΙΤΟΥ	» 3.—
»	11) ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ ΒΙΒΛ. Α	» 6.—
»	12) » » Β	» 4.—
»	13) ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΟΙΔΙΠΟΥΣ ΤΥΡ.	» 4.—
»	14) ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΑΝΤΙΓΟΝΗ	» 4.—
»	15) ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ Ο—Ω	» 7.50
»	16) ΚΙΚΕΡΩΝΟΣ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ	» 3.—

Τιμᾶται Δρ. 4.50